

bemærkede, at det overhovedet var meget vanskeligt at indsætte det, Vædringsforslaget under Nr. 17 indeholder, i dette Lovforslag, og at det muligvis var stridende imod selve Loven. Han bemærkede derhos, at Lovens Titel da i alt Fald maatte forandres, men dette er ikke nogen saa væsentlig Sag, og jeg tror ikke, at Vædringsforslaget under Nr. 17 er imod Lovens Aand, hvorfor jeg vil sige et Par Ord til Forbavt derfor. Lovens Aand er raabenbart den at sætte Præsten i et nært, inderligt og godt Forhold til Menigheden. Præsten skal ikke være aandelig Politimester i Menigheden, men han skal være raadgivende og vejledende. Jeg negter ikke, at de Vædringsforslag, vi igaar vedtog, ogsaa ville have Indflydelse paa, at Tilstanden og Stillingen kan blive en saadan, men skal den vedholdende være saaledes, siger jeg, at der ogsaa maa være et Slags indtrekte Tryk paa Præsten, ligesom der er det paa Menigheden. Jeg ser vel, at Flertallet i Udvalget henviser til, at vi jo have Valgmenighedsloven og Sognebaandsløsningen, men jeg vil dertil sige, at Valgmenighedsloven ingenlunde er betydelig at følge eller let at sætte i Værk — den er egentlig nærmest kun for de Rige — og hvad Sognebaandsløsningen angaar, er der ogsaa forbundet endel Ulemper med at følge Loven af 4de April 1855. Jeg skal nu ikke tale om, at der er Mange, som have den Opfattelse, at det overhovedet ikke er rigtig at stille sig fra de Folk i Sognet, som deres Fædre have levet med, have hørt Ordet sammen med i Kirken og have deltaget sammen med i Nadderet; der er mange, og jeg tror levende, Kristne, som have denne Opfattelse. Man kan sige, at den ikke er rigtig, at der er nogen Indskrænkning i den Betragtning, men der er ogsaa noget Uværdigt deri, Noget, som er værd at respektere. (Modsigelse.) Jeg skal dog gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at en anset Geistlig, nemlig Paludan-Müller, hvem der ikke kan straffendes Danksomhed, Kraft, Dygtighed og Nidkærlighed, har udtalt sig meget bestemt for at gjøre alt Muligt for at sammenholde Sognene, hvor det paa nogen Maade kan lade sig gjøre. Jeg tror, det er en prisværdig Beskrivelse, og at

det kun bør være en Udflugt at benytte Sognebaandsløsning og Valgmenighedsloven. Hvad man imidlertid end demmer derom, er det afgjort, at Mange have Modbydelighed for at stille sig fra Sognet; det er vitterligt nok. Jeg har selv været Vidne til, at et Sogn, hvor Livet ikke var ubetydeligt, hvor Opvækkelsen gik temmelig høit, og hvor Præsten var meget gudsforgaen — det er ikke formeget, naar jeg udtaler mig saaledes, thi Provsten negtede at tage ham til Alters — vel beklagede sig over Præsten, men da man gjorde opmærksom paa, at de kunde løse Sognebaand, vilde de, netop af den Høilse, jeg har omtalt, ikke gjøre det. Der kunde saaledes dog maafe være nogen Grund til, at vedtage den Vædring, Mindretallet har foreslaaet under Nr. 17. Navnlige mener jeg, at Vædringsforslaget vil hjælpe til at holde Sognene sammen, og at det overhovedet vil gjøre Et til, at Præsten vedbliver at være nidkær. Vi trænge alle til Eporer, og saadanne kan Præsten ogsaa trænge til at have. Man siger nu, at Menighederne jo selv skulle kalde ham, eller ialfald selv indstille ham, og det er ganske vist; men vi se ogsaa, at Mange ere nidkære i Begyndelsen, men at de efterhaanden tabe denne Nidkærlighed, ikke at tale om, at Præsten kan skifte Mening, og at der kan indtræde Omflak i hans Liv og Være; den Mulighed er tilstede. Jeg frygter overhovedet ikke for, hvad det igaar befygtes saameget, nemlig at Flertallet skulde tilfidesætte en vis Retning. Jeg har den Mening om Mellempartiet, at det vel kan være, at det overhovedet ikke billiger en eller anden Retning, men at Mængden dog i Reglen er saaledes stillet, at den, hvor det Mandelige viser sig, ikke alene i Ord, men ogsaa i Kraft, i Reglen vil vide at respektere det. Jeg frygter derfor ingenlunde for, at en Præst, ved f. Ex. at slaa over i en eller anden Retning, skulde komme i Strid med Menigheden, forudsat at det ellers er en Mand, der fortjener Agtelse, og hvis aandelige Liv ikke alene er i Ord, men ogsaa i Daad. I den Henseende frygter jeg ikke for at stemme for Vædringsforslaget, og jeg har en anden Hovedgrund til at anbefale det, nemlig at det ogsaa er vitterligt, at en Præst, naaget han aflægger